

EASTERN PARTNERSHIP
CIVIL SOCIETY FORUM

NATIONAL
ENDOWMENT
FOR
DEMOCRACY

SUPPORTING FREEDOM AROUND THE WORLD

Funded by
the European Union

Re-granting 2021, Lot 3

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОЇ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Що треба знати про e-Health

АМЕР

АГЕНЦІЯ МІСЦЕВОГО
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
ІВАНІВЩИНИ

ЗМІСТ

1. Що таке e-Health?.....	3
2. Структура E-Health.....	5
3. Як використовувати систему E-Health?.....	12

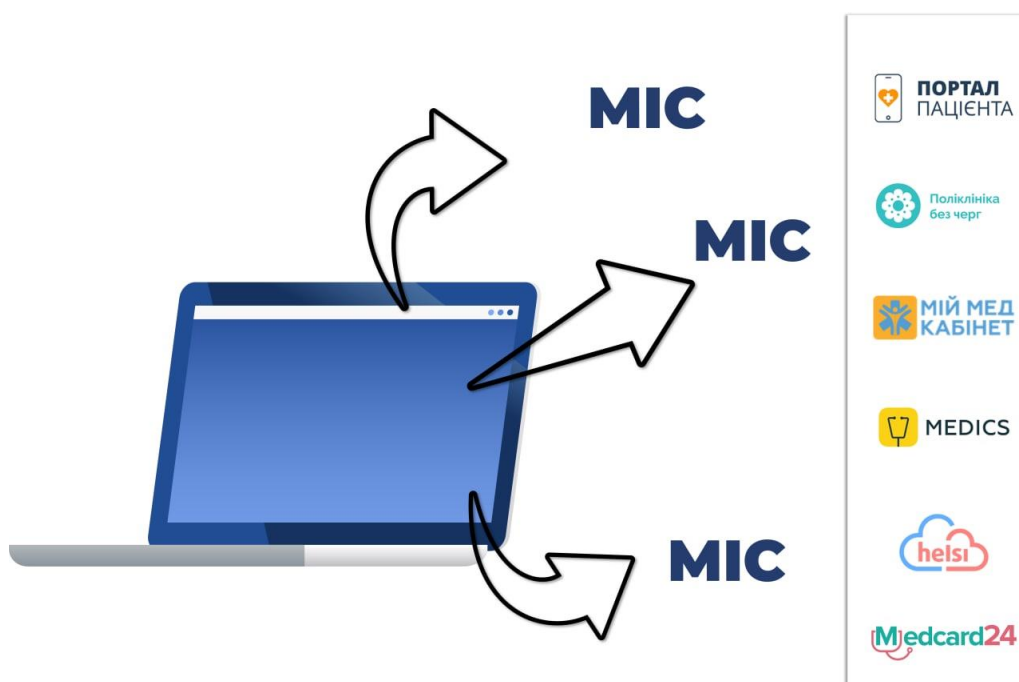
Що таке e-Health?

Система електронної охорони здоров'я (e-Health) – це зручний сервіс для лікарів, пацієнтів та органів системи охорони здоров'я, який допомагає ефективно надавати та отримувати необхідні медичні послуги.

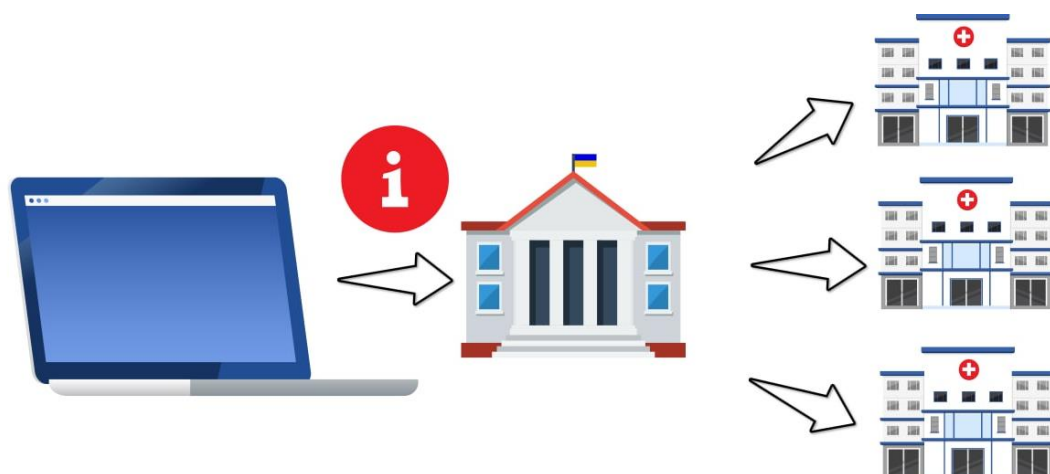
e-Health полегшує життя лікарів та медичних працівників, оскільки дозволяє швидко та без зайвої паперової роботи створювати медичні висновки, рецепти, направлення, отримати доступ до історії хвороби пацієнтів.

Для цього E-Health пов'язується з різними типами медичних інформаційних систем (МІС). Для пацієнтів - це зручні електронні сервіси для швидкого доступу до свого лікаря та власної медичної інформації (наприклад, до історії хвороби), яку можна знайти в особистому електронному кабінеті системи E-Health, або для використання інструменту електронної черги.

Для держави система e-Health допомагає зібрати необхідну інформацію для раціонального розподілу грошей на медицину.

З технічної точки зору e-Health – складна система, яка поступово впроваджується в Україні впродовж декількох років. Спочатку вона охоплювала первинну ланку медицини – сімейних лікарів, терапевтів і педіатрів. Громадянам було запропоновано укладати декларації з обраними лікарями, а лікарі реєстрували ці декларації в системі e-Health. Таким чином, тепер держава може оплачувати лікарям за візити кожного пацієнта, а пацієнти отримують гарантовані державою безкоштовні медичні послуги.

Тобто e-Health реалізує принцип «гроші ходять за пацієнтом».

e-Health система вже дає можливість громадянам швидко отримати свою медичну інформацію, а лікарям – правильно ставити діагноз з урахуванням цілісної картини здоров'я пацієнта. Відпадає необхідність в паперових медичних картах і друківаних довідках, які губляться і забуваються. Лікарі виписують електронні рецепти, які не можна ні втратити, ні підробити. Система e-Health містить всю медичну історію пацієнта, яка доступна як пацієнту, так і його лікарям.

З іншого боку, органи влади отримали можливість чітко розуміти, куди слід витратити державні кошти, щоб це приносило максимум користі, адже система накопичує велику кількість статистики про захворювання та лікуванні.

4

Структура E-Health

Електронна система охорони здоров'я є по своїй суті екосистемою інформаційних відносин учасників медичного середовища держави, які базуються на економічно ефективному та безпечному використанні інформаційно-комунікаційних технологій, спрямованих на підтримку системи охорони здоров'я, включаючи медичні послуги, профілактичний нагляд за здоров'ям, медичну літературу та медичну освіту, знання та дослідження. З точки зору управління структуру e-Health можна описати наступним чином.

Кабінет Міністрів України забезпечує проведення політики у сфері електронної охорони здоров'я через заходи щодо створення матеріально-технічної бази та інших умов, необхідних для розвитку електронної системи охорони здоров'я.

Міністерство охорони здоров'я України формує орієнтири (політику) щодо розвитку електронної системи охорони здоров'я в країні та здійснює заходи щодо реалізації такої політики.

Національна служба здоров'я України забезпечує фінансове та оперативне управління системою (наприклад, розробку програми медичних гарантій, оплату медичних послуг, облік декларацій, підписаних між лікарями та пацієнтами).

Спеціально створене державне підприємство «Електронне здоров'я» адмініструє та підтримує програмне забезпечення Центральної бази даних.

Електронні медичні інформаційні системи забезпечують зв'язок між медичними установами, пацієнтами та центральною базою даних.

Заклади охорони здоров'я (лікарні, лабораторії, аптеки та ін.) забезпечують медичне обслуговування населення та/або надання реабілітаційної допомоги з використанням функціоналу електронної системи охорони здоров'я.

Структуру управління електронною системою охорони здоров'я в Україні можна зобразити схематично.

Електронна система охорони здоров'я дозволяє користувачам (лікарям, пацієнтам) взаємодіяти з державою з питань медицини в електронній формі (через смартфон або комп'ютер).

Для цього система має 2 компоненти:

1) той, який бачать користувачі (медики та пацієнти): **електронні медичні інформаційні системи (МІС)** – цифрові системи, які дозволяють користувачам отримувати доступ до необхідних послуг у зручний спосіб;

2) той, з яким працює держава: **центральна база даних e-Health** – програмне забезпечення з набором інформації, яка дозволяє надавати медичні послуги онлайн.

Центральна база даних e-Health являє собою інформаційно-телекомунікаційну систему, яка містить наступні елементи:

- ✚ реєстри;
- ✚ програмні модулі;
- ✚ електронна медична інформаційно-аналітична система з оптимізації роботи оперативно-диспетчерських служб центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф;
- ✚ інформаційна система Національної служби здоров'я України в частині, необхідній для реалізації державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення.

Центральна база даних забезпечує можливість створення, перегляду, обміну інформацією та документами між реєстрами, державними електронними інформаційними ресурсами, електронними медичними інформаційними системами.

До центральної бази даних входять наступні основні **реєстри** (станом на кінець травня 2022 року):

1. Реєстр пацієнтів, що містить інформацію про пацієнтів.
2. Реєстр декларацій про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу.
3. Реєстр суб'єктів господарювання у сфері охорони здоров'я.
4. Реєстр медичних спеціалістів.
5. Реєстр медичних працівників.
6. Реєстр договорів про медичне обслуговування населення.
7. Реєстр договорів про реімбурсацію.
8. Реєстр медичних записів, записів про направлення та рецептів.
9. Реєстр медичних висновків.
10. Інші реєстри, набір даних в яких визначається Національною службою здоров'я України.

Електронна система охорони здоров'я України працює за модульною системою.

Програмні модулі – це сервіси в електронній системі охорони здоров'я, які забезпечують наповнення і обмін інформацією між реєстрами та інформаційною системою Національної служби здоров'я України. Станом на кінець травня 2022 року центральна база даних e-Health має можливість підключати програмні модулі МІС, наведені нижче.

Група 0: Для всіх надавачів медичних послуг	
Модуль 0.1:	Адміністративний модуль надавачів медичних послуг первинної медичної допомоги та спеціалізованої медичної допомоги
Модуль 0.2:	Створення електронних рецептів
Модуль 0.3:	Створення електронних медичних висновків про тимчасову непрацездатність
Модуль 0.4:	Доступ до даних в e-Health
Модуль 0.5:	Робоче місце середнього медичного персоналу
Функціонал 0.5.1:	Створення електронних медичних записів та діагностичних звітів

Функціонал 0.5.2:	Створення електронних записів про проведені медичні процедури або медичну операцію
Функціонал 0.5.3:	Обробка і погашення електронних направлень
Функціонал 0.5.4:	Реєстрація даних про вакцинацію
Модуль 0.6:	Робоче місце адміністратора медичних записів
Група 1: Для закладів первинної медичної допомоги	
Модуль 1.1:	Робоче місце лікаря надавача медичних послуг первинної медичної допомоги
Функціонал 1.1.1:	Робота з електронними деклараціями
Функціонал 1.1.2:	Створення електронних медичних записів
Функціонал 1.1.3:	Імунізація: створення електронних записів про щеплення пацієнтів
Функціонал 1.1.4:	Створення електронних направлень
Функціонал 1.1.5:	Виписка електронного рецепта «Доступні ліки»
Модуль 1.2:	Адміністративний модуль надавача медичних послуг первинної медичної допомоги
Функціонал 1.2.1:	Реєстрація надавачів медичних послуг, підрозділів, користувачів
Функціонал 1.2.2:	Укладення капітальних договорів з Національною службою здоров'я України
Функціонал 1.2.3:	Перегляд електронних декларацій
Група 2: Для надавачів спеціалізованої медичної допомоги	
Модуль 2.1:	Робоче місце лікаря спеціалізованої медичної допомоги
Функціонал 2.1.1:	Робота з електронними медичними записами спеціалізованої медичної допомоги
Функціонал 2.1.2:	Імунізація: створення електронних записів про щеплення пацієнтів
Функціонал 2.1.3:	Робота з електронними діагностичними звітами
Функціонал 2.1.4:	Виписування електронного направлення спеціалізованої медичної допомоги
Функціонал 2.1.5:	Обробка та погашення електронного направлення спеціалізованої медичної допомоги
Функціонал 2.1.6:	Створення електронних медичних записів про надходження пацієнтів до стаціонару
Функціонал 2.1.7:	Створення електронних медичних записів про виписку пацієнтів зі стаціонару
Функціонал 2.1.8:	Робота з електронними медичними записами та електронними направленнями для неідентифікованих пацієнтів
Модуль 2.2:	Робота з електронними записами про пацієнтів
Функціонал 2.2.1:	Робота з електронними записами про ідентифікованих пацієнтів
Функціонал 2.2.2:	Робота з електронними записами про неідентифікованих пацієнтів
Функціонал 2.2.3:	Перевірка статусу верифікації пацієнта (достовірності даних в e-Health)
Функціонал 2.2.4:	Приєднання електронних записів неідентифікованого пацієнта до ідентифікованого
Модуль 2.3:	Розробка електронного плану лікування
Модуль 2.4:	Створення електронного медичного висновку про народження дитини
Модуль 2.5:	Створення електронних записів про неонатальний скринінг для новонароджених
Функціонал 2.5.1:	Створення електронного направлення
Функціонал 2.5.2:	Обробка і погашення електронного направлення
Група 3: Для аптечних закладів	
Модуль 3.1:	Адміністративний модуль аптечного закладу
Функціонал 3.1.1:	Реєстрація аптеки, підрозділів, користувачів в e-Health
Функціонал 3.1.2:	Укладення договорів аптечного закладу з Національною службою здоров'я України
Функціонал 3.1.3:	Деактивація / активація зобов'язань за договорами аптечного закладу з Національною службою здоров'я України
Модуль 3.2:	Робоче місце фармацевта
Функціонал 3.2.1:	Погашення електронного рецепту
Функціонал 3.2.2:	Погашення електронного рецепту за програмою «Доступні ліки»

Одним з елементів центральної бази даних e-Health є **електронна медична інформаційно-аналітична система з оптимізації роботи оперативно-диспетчерських служб центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф**. Станом на кінець травня 2022 року проводиться робота над розвитком системи «**Централь 103**» – система, яка передбачає можливість виклику невідкладної допомоги неголосовим способом та здійснює збір, обробку, аналіз інформації для забезпечення своєчасності та ефективного контролю якості надання екстреної медичної допомоги, забезпечує оперативне залучення бригад екстреної медичної допомоги.

Вкрай важливим елементом центральної бази даних e-Health є **інформаційна система Національної служби здоров'я України** - сукупність інформаційних підсистем (щодо укладення та виконання договорів, аналізу даних, формування аналітичних та фінансових звітів, обміну інформацією між користувачами), метою функціонування яких є забезпечення виконання покладених на Національну службу здоров'я України функцій щодо реалізації державної політики у сфері державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення.

Другим компонентом електронної системи охорони здоров'я в Україні, окрім центральної бази даних, є **медичні інформаційні системи**, через які користувачі (заклади охорони здоров'я та пацієнти) взаємодіють з центральною базою даних e-Health.

Медична інформаційна система по суті – це програмне забезпечення, головним завданням якого є управління і організація інформації медичного або аптечного закладу. Вона допомагає працівникам закладів охорони здоров'я ефективніше взаємодіяти з пацієнтами і державними структурами системи охорони здоров'я. Медична інформаційна система надає функціонал, необхідний для взаємодії у системі e-Health і з Національною службою здоров'я України.

МІС є корисними для комунальних і приватних лікарень, кабінетів, клінік, лабораторій, медичних центрів, аптек (для них розробляється різновид МІС – аптечні інформаційні системи) для автоматизації управління установою охорони здоров'я і участі в програмі медичних гарантій.

МІС надають повний комплекс можливостей для автоматизації різних процесів у закладах охорони здоров'я і дають можливість:

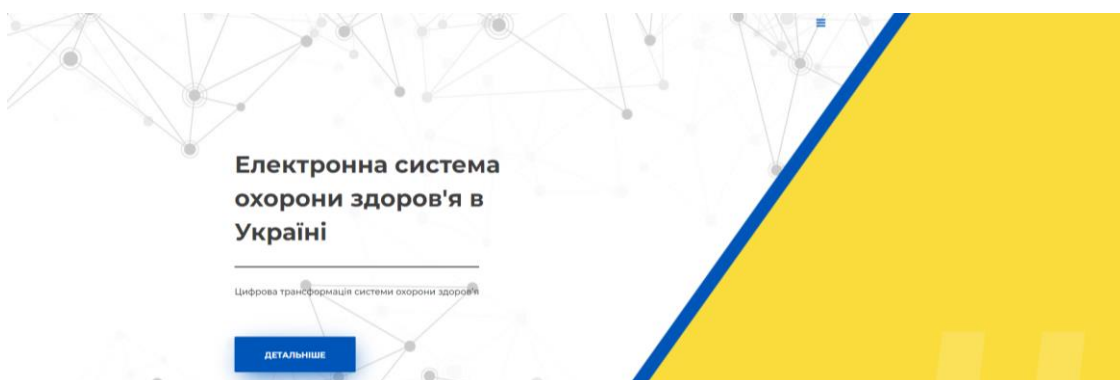
- ❖ налагодити роботу реєстратури, спростити процес створення медичних карт пацієнтів і процедуру запису на прийом;
- ❖ упорядкувати всю адміністративну інформацію;
- ❖ уніфікувати медичну документацію: карти пацієнтів, лікарські призначення, дані про співробітників і медичні послуги, розклад, аналітику і статистику, звіти;
- ❖ систематизувати всі дані медичних досліджень;

- ❖ керувати і розподіляти ресурси установи, включаючи фінанси і облік;
- ❖ аналізувати діяльність медичного або аптечного закладу;
- ❖ вести складський облік установ охорони здоров'я, перевіряти стан складів і отримувати дані про запаси, поставки і розрахунки, обіг витратних матеріалів;
- ❖ відстежити і налагодити роботу діагностичних кабінетів і лабораторій;
- ❖ автоматизувати стандарти надання медичної допомоги.

Для підключення до е-Health закладам охорони здоров'я необхідно укласти договір з Національною службою здоров'я України, вибрати МІС, яка підключена до центральної бази даних е-Health та володіє достатнім функціоналом для роботи в е-Health, і укласти договір на обслуговування з компанією розробником МІС.

Пацієнти для обрання потрібної МІС можуть скористатися інформацією, наведеною на офіційному сайті електронної системи охорони здоров'я України: <https://ehealth.gov.ua/pidklyucheni-do-ehealth-mis/>

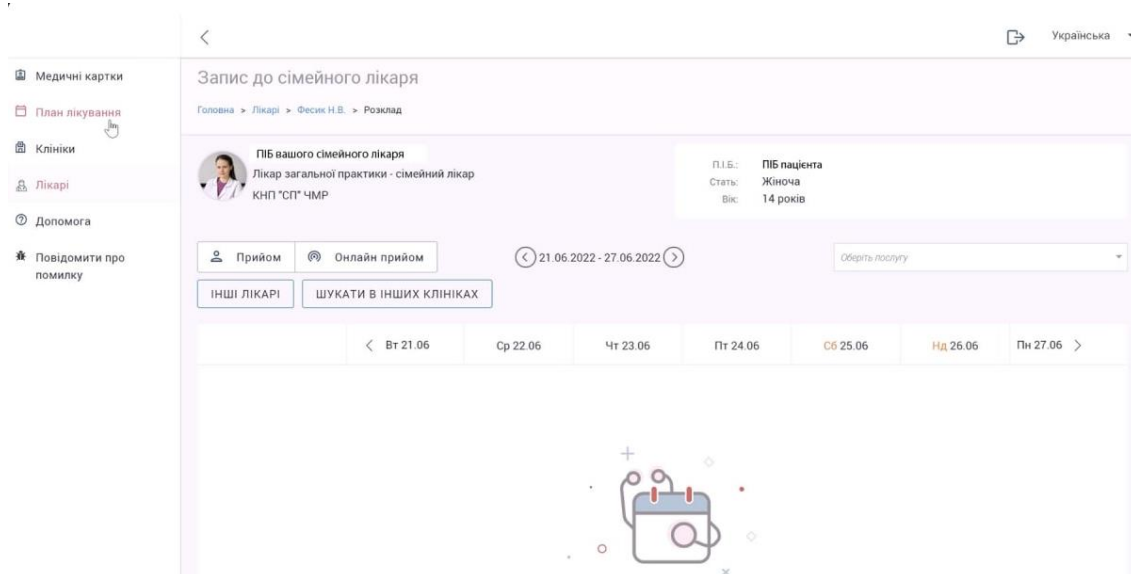
Підключені до еHealth МІС

Медичні інформаційні системи	Для всіх надавачів медичних послуг					Робоче місце середнього медичного персоналу				Робоче місце адміністратора медичних записів
	Адміністративний модуль НМП ПМД та СМД	Електронний рецепт	Медичні висновки про тимчасову непрацездатність	Доступ до даних		ЕМЗ та діагностичні звіти	Процедури	Обробка і погашення ЕН	Вакцинація	
ВІСА	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Дніпро-МТ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	—	✓
Доктор Елекс	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Дорадо	✓	✓	✓	✓	—	—	—	—	—	✓
Електронна лікарня 2.0	✓	✓	✓	✓	—	—	—	—	—	—
еАптека-Компендіум	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ЕМСІМЕД	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Каштан	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	—	✓
МЕДЕЙР	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Як використовувати систему E-Health?

На сьогодні громадяни України вже можуть створити особистий електронний кабінет пацієнта.

Це можна зробити за допомогою однієї з медичних інформаційних систем, яку використовує лікарня, де пацієнт підписав декларацію зі своїм сімейним лікарем.

12

Для використання E-Health потрібно **вибрати** підходящу медичну інформаційну систему, зареєструватися в ній для створення особистого електронного кабінету пацієнта.

Як результат, дані про декларацію, вакцинацію, візити до лікаря та інша особиста медична інформація автоматично з'явиться в особистому кабінеті.

Медичні картки

План лікування

Клініки

Лікарі

Допомога

Повідомити про помилку

Українська

План лікування

ЗАПИСАТИСЯ ДО ЛІКАРЯ

Пацієнт

Вибірть зі списку

Записи

Направлення на лікування

Лікарські призначення

Направлення

55065-00 - Ультразвукове дослідження таза	Записатись	Виконано
X37003 - Аналіз; цитологія; генітальна; жіноча	Записатись	Виконано
X33001 - Аналіз; мікробіологія; генітальний; жіночий	Записатись	Виконано
eHealth ceraic	Записатись	Виконано
eHealth ceraic	Записатись	Виконано
eHealth ceraic	Записатись	Виконано

Тепер, залежно від медичної інформаційної системи, Ви можете керувати своїм планом лікування та отримувати різні послуги медичного характеру дистанційно!

Ця публікація була створена за фінансової підтримки Європейського Союзу. Її вміст є повною відповідальністю Агенції місцевого економічного розвитку Яворівщини і не обов'язково відображає погляди Європейського Союзу.

Проект отримує підтримку через регрантингову схему Форуму громадянського суспільства Східного партнерства та фінансується Європейським Союзом в рамках підтримки громадянського суспільства в регіоні. У рамках своєї регрантингової схеми Форум громадянського суспільства Східного партнерства підтримує проекти своїх членів, які сприяють досягненню місії та цілей Форуму.

Гранти доступні для ОГС із країн Східного партнерства та країн ЄС. Основними сферами підтримки є демократія та права людини, економічна інтеграція, навколишнє середовище та енергетика, контакти між людьми, соціальна та трудова політики.

Публікацію розроблено Агенцією місцевого економічного розвитку Яворівщини за консультаційної підтримки ГО «Поліський фонд міжнародних та регіональних досліджень» в особі Максима Корявця.